

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-437/15-M

Název právnické osoby vykonávající činnost školského zařízení	Dětský domov Pardubice
Sídlo	Ke Tvrzi 235, 530 03 Pardubice
E-mail právnické osoby	detskydomov.pce@quick.cz
IČ	48 160 865
Identifikátor	600 029 727
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Zdenkou Hruběšovou, ředitelkou školského zařízení
Zřizovatel	Pardubický kraj Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice
Místo inspekční činnosti	Ke Tvrzi 235, 530 03 Pardubice
Termín inspekční činnosti	7. až 10. duben 2015

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro dětský domov a jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Posuzovaným obdobím jsou školní roky 2012/2013, 2013/2014 a 2014/2015 k termínu inspekční činnosti.

Charakteristika

Dětský domov Pardubice (dále „zařízení“, „DD“, „subjekt“), jehož zřizovatelem je Pardubický kraj, Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice, vykonává v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení činnost dětského domova a školní jídelny (dále „ŠJ“). Subjekt je koedukované zařízení pro děti ve věku zpravidla od 3 do 18 roků, případně do ukončení přípravy na budoucí povolání, kterým byla nařízena ústavní výchova, případně vydáno předběžné opatření, a které ze závažných důvodů nemohou být vychovávány ve vlastní rodině nebo být umístěny v jiné formě náhradní rodinné péče.

Prioritou výchovně vzdělávací koncepce DD a filozofií školního vzdělávacího programu DD (dále „ŠVP DD“) je úspěšné ukončení vzdělání dětí a přechod do samostatného života v běžném sociálním prostředí.

Kapacita DD byla stanovena na 44 děti (tj. 5 rodinných skupin). Evidenční stav k termínu inspekční činnosti byl 33 děti (z toho 2 v batolecím období, 4 předškolního věku navštěvující mateřskou školu, 19 plnící povinnou školní docházku a 8 vzdělávající ve středních školách) a 3 zletilé nezaopatřené osoby absolvující střední vzdělávání, které byly v péči DD na základě dohod (smluv) o setrvání v DD do ukončení přípravy na povolání. Kapacita DD byla k termínu inspekční činnosti naplněna na 82 %, v tomto počtu jsou zahrnuty i zletilé nezaopatřené osoby. Stravování dětí je zajištěno ve ŠJ s kapacitou 100 jídel, která je situována v budově DD.

Aktuální informace o činnosti DD pro veřejnost jsou zveřejněny na webových stránkách zařízení (www.ddpardubice.cz).

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacího programu dětského domova

Vzdělávání a péče o děti v DD probíhaly v hodnoceném období v návaznosti na ŠVP DD, který byl zpracován v souladu se školským zákonem. Dílčí, zejména administrativní nedostatky, byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti. Aktuální verze ŠVP DD (platná od 1. září 2013) cíleně navazuje na školní výuku dětí, možnosti seberealizace, rozvoj individuálních zájmů a smysluplného využití volného času. Zařízení respektovalo speciální vzdělávací potřeby umístěných dětí a zajistilo jim odpovídající vzdělávání podle příslušného vzdělávacího programu. Přílohou ŠVP DD jsou postupy při zavádění standardů do péče o děti.

Prioritou výchovně vzdělávací koncepce DD je úspěšné ukončení vzdělání dětí a přechod do běžného sociálního prostředí a samostatného života. Podporou v tomto směru bylo zapojení do projektů se zaměřením např. na finanční gramotnost dětí, posilování jejich sociálních, komunikačních i pracovních kompetencí a rozvíjejících dětskou kreativitu.

Při přijímání (umístování) dětí postupovalo zařízení ve sledovaném období v souladu s právními předpisy. Všechny evidované děti byly do zařízení umístěny na základě rozhodnutí soudu, případně (starší děti) prostřednictvím diagnostického ústavu.

Systém řízení DD vykazoval dílčí nedostatky, organizační struktura s delegováním kompetencí a povinností na jednotlivé pracovníky nebyla k termínu inspekční činnosti vytvořena zcela efektivně. Bezpečnostním rizikem byla zejména skutečnost, že v hodnoceném období zařízení nezaměstnávalo pracovníky zajišťující noční službu, která dbá o bezpečnost dětí v nočních hodinách. Noční služba v době od večerky dětí (ve vnitřním řádu DD stanovena na 21:00 hodinu) až do ranního vstávání dětí (budičku) byla realizována pedagogickým pracovníkem v tzv. nepřímé pedagogické činnosti (práce související s přímou pedagogickou činností). V praxi to znamenalo, že bezpečnost dětí všech 5 rodinných skupin nebyla v nočních hodinách zajišťována pracovníkem v přímé pedagogické činnosti. V průběhu inspekční činnosti přijala ředitelka zařízení opatření, nepřímou pedagogickou činnost pedagogů v nočních hodinách zrušila a noční službu nyní vykonávají pedagogové v přímé pedagogické činnosti, čímž bylo bezpečnostní riziko odstraněno. Příležitostí pro následné období je zajištění komplexní péče o 2 děti v batolecím období během celého dne i noci tak, aby denní péči vykonávaly stabilně určené pedagogické pracovnice a noční péči pracovnice v režimu přímé pedagogické činnosti.

Ředitelka zařízení splňuje kvalifikační předpoklady pro výkon své činnosti, ve funkci byla potvrzena na dobu určitou 6 let, a to do 31. července 2018. O právech a povinnostech v oblasti státní správy rozhodovala ve sledovaném období ve stanoveném rozsahu, primárně přijímala a realizovala opatření k odstranění sociálních, zdravotních a bezpečnostních bariér umístěných dětí. Při řízení DD se ředitelka opírala zejména o zodpovědný přístup jednotlivých pracovníků při plnění pracovních úkolů vyplývajících ze stanovených náplní práce. Poradním orgánem ředitelky zařízení byla v hodnoceném období pedagogická rada

a porada vedení. Organizace vzdělávání a denní péče o děti byly nastaveny a rozvrženy v souladu s právním předpisem, denní režim respektoval obecné psychohygienické i didaktické zásady. Přímá pedagogická činnost vychovatelů končila v návaznosti na večerku dětí, která byla stanovena na 21:00 hodinu. Z hlediska dodržení minimálního a maximálního počtu dětí v rodinné skupině nebyl v jejich složení zjištěn nedostatek.

K termínu inspekční činnosti zajišťovalo vzdělávání a denní péči o děti v DD celkem 17 pedagogických pracovníků včetně ředitelky a její zástupkyně – vedoucí vychovatelky. Ředitelka DD se průběžně zabývala personálními riziky, pedagogický sbor se postupně stabilizoval. S výjimkou čtyř pedagogických pracovníků, kteří si aktuálně v rámci celoživotního vzdělávání kvalifikaci doplňují, splňují ostatní pedagogové podmínky odborné kvalifikace pro práci v daném typu školského zařízení. Rizikem pro práci pedagogického pracovníka v DD jsou však již neplatné psychologické posudky potvrzující psychickou způsobilost u 5 pedagogů. Toto zjištění i se stanovením lhůty pro přijetí opatření k jeho odstranění je uvedeno v protokolu o kontrole, čj. ČŠIM-438/15-M, který je výstupem ze souběžně probíhající kontroly dodržování právních předpisů vztahujících se k poskytovanému vzdělávání a školských služeb (dále „protokol“). Svoji bezúhonnost doložilo platným výpisem z evidence Rejstříku trestů všech 26 pracovníků (pedagogických i nepedagogických), kteří k termínu inspekční činnosti v DD pracovali.

Vedení DD ve sledovaném období cíleně podporovalo další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) primárně zaměřené na kurzy a semináře akreditovaných vzdělávacích programů se zaměřením na specifickou problematiku výchovy v prostředí etopedických zařízení (např. rodinná terapie, nácvik rodičovských a dalších dovedností, metody sociální práce). V rámci posílení a zkvalitnění pedagogických postupů

a inovativních metod se pedagogové zapojili a účastnili projektu „Ohrožené děti a mládež“ financovaného z evropských fondů. Využívání získaných poznatků sledovalo vedení zařízení zejména prostřednictvím hospitací.

Systematickou odbornou péčí speciálního pedagoga nebo psychologa (např. odborných pracovníků diagnostického ústavu, pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogického centra) zařízení v hodnoceném období nevyužívalo, což se negativně projevilo zejména v kvalitě některých programů rozvoje osobnosti dětí, které byly zpracovány výhradně pedagogy DD (s případnou participací sociální pracovníce) bez externí podpory.

Povinná dokumentace byla k termínu inspekční činnosti vedena v rozsahu s požadavky školského zákona a zákona č. 109/2002 Sb., v některých případech však měla nízkou administrativní a vypovídací úroveň (např. nesprávná terminologie, absence úprav souvisejících s aktualizací právních předpisů, neuvedení platnosti). Vnitřní řád zařízení byl zpracován z hlediska struktury v souladu s právním předpisem, v jeho obsahu však byly zjištěny nedostatky. Denní režim (organizace dne) nebyl definován a rozpracován pro volné dny (víkendy, státní svátky, prázdniny), chybělo uvedení částek výše kapesného (pro jednotlivé věkové kategorie dětí), osobních darů a věcné pomoci. Ředitelka DD vydala s účinností od 1. ledna 2014 pouze dokument „Vnitřní předpis o poskytování kapesného, osobních darů a věcné pomoci“, který však nebyl pro děti ani jejich zákonné zástupce zveřejněn na přístupném místě v zařízení. Dalším nedostatkem vnitřního řádu DD bylo zjištění, že některá práva dětí stanovená zákonem č. 109/2002 Sb. byla definována neúplně, nebyla deklarována v zákonném rozsahu. Tato zjištění i se stanovením lhůty pro přijetí opatření k jejich odstranění jsou uvedena v protokolu.

V realizovaných týdenních programech výchovně vzdělávacích činností se odrážely zejména pravidelné režimové činnosti a aktuální aktivity jednotlivých rodinných skupin. Krátkodobé plánování směřovalo ve většině případů ke konkrétním výchovným cílům, někdy však nebylo ve výchovně vzdělávací oblasti dostatečně provázáno s tématy a tematickými celky deklarovanými v ročním plánu výchovně vzdělávací činnosti a ŠVP DD. Osobní dokumentace každého dítěte byla vedena systematicky a přehledně sociální pracovníci. Obsahovala veškeré relevantní dokumenty (např. údaje o dětech vymezené právními předpisy, udělená/uložená opatření ve výchově, korespondenci s participujícími orgány a institucemi, kopie školních dokumentů). Všechny děti byly po přijetí do zařízení prokazatelným způsobem seznámeny s organizací a režimem DD, což bylo potvrzeno dětmi při osobních pohovorech se školními inspektory a doloženo dokumentem „Poučení dítěte při přijímání do dětského domova“, který je součástí osobního spisu každého dítěte.

Vnitřní prostory DD svým uspořádáním v žádném ze sledovaných hledisek nenaplnují filozofii rodinného prostředí, materiálně technické podmínky i vnitřní vybavení DD pro provoz 5 rodinných skupin neodpovídají požadavkům právního předpisu. Děti jsou sice organizačně rozděleny do rodinných skupin, ale vzhledem k tomu, že prostory nejsou stavebně odděleny, nežijí jednotlivé rodinné skupiny v samostatných bytových jednotkách. V prvním nadzemním podlaží (přízemí) jsou situovány 4 herny (obývací pokoje) a koupelna pro dívky celého DD, v patře pak koupelna pro chlapce, internátně řazené pokoje (ložnice) dětí a herna (obývací pokoj) jedné rodinné skupiny. I přes nespornou dlouhodobou snahu vedení DD i jednotlivých pedagogů DD o výchovné působení v rámci autonomních rodinných skupin je vzhledem ke stávajícím prostorovým podmínkám celkový systém výchovného působení založen spíše na bázi široké komunity, tedy internátního způsobu bydlení, kdy děti nemají zajištěnu potřebnou intimitu a soukromí. Příležitostí pro následující období je zajištění odděleného ubytování zletilých nezaopatřených osob od dětí DD. K odpočinkovým, rekreačním, sportovním a pracovním aktivitám byl dětmi DD využíván

kvalitně vybavený venkovní areál, kde byly pro menší děti zřízeny hrací koutky. Děti měly k dispozici jízdní kola, kolečkové brusle, skateboardy, venkovní stůl na stolní tenis. Při všech činnostech v zařízení byl pedagogy kladen důraz na posilování volní složky dětí, na aktivní využívání volného času, upevňování hygienických návyků, posilování fyzické a sociální zdatnosti, cíleně byly vedeny ke vzájemné spolupráci.

Od poslední inspekční činnosti byla realizována v části budovy výměna oken, která již byla nefunkční (v havarijním stavu), jinak probíhaly pouze drobné, převážně údržbové práce, které neměly zásadní vliv na zlepšení materiálně technických podmínek DD (např. oprava kanalizace a vzduchotechniky ve školní kuchyni, nátěr radiátorů, malování).

Bezpečnému prostředí pro vzdělávání a péči o děti věnovalo vedení zařízení i ostatní pracovníci DD náležitou pozornost. Ve vnitřním řádu DD byla stanovena pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví (dále „BOZ“) včetně zvláštních pravidel pro různé činnosti. Děti byly při příchodu do zařízení prokazatelně seznámeny s pravidly BOZ a poučeny v souvislosti s různými činnostmi a aktivitami (dle předepsané osnovy) vychovateli rodinných skupin. Vedení DD průběžně provádělo periodické bezpečnostní prověrky a kontroly, identifikovalo a vyhodnocovalo bezpečnostní a zdravotní rizika a stanovovalo opatření k jejich minimalizaci, účinnost byla průběžně vyhodnocována. Inspekční prohlídkou obou budov DD a prostor přístupných dětem nebyly z hlediska BOZ zjištěny závady. Dílčí nedostatek v absenci schodištního madla byl vyřešen v průběhu inspekční činnosti. Pro mimořádné situace byl zpracován a k termínu inspekční činnosti zveřejněn na přístupném místě v zařízení traumatologický plán. Zařízení v hodnoceném období cíleně vytvářelo předpoklady pro bezpečný a zdravý vývoj dětí při jejich vzdělávání a péči.

Zařízení vedlo v hodnoceném období knihu úrazů, která v souladu s právním předpisem obsahovala všechny stanovené údaje a náležitosti. Počet úrazů měl v hodnoceném období klesající úroveň (9 – 4 – 2). V hodnoceném období však DD neplnil povinnost vyhotovit záznamy o úrazech (i když v některých případech byl předpoklad, že dětem bude náležen náhrada za bolest a ztížení společenského uplatnění způsobené úrazem) a zasílat je stanoveným orgánům a institucím, tedy i ČŠI. Tento nedostatek je příležitostí pro následující období.

Stravování bylo dětem v rámci plného přímého zaopatření poskytováno ve věkové kategorii do 15 let 5krát denně. Nedostatek byl zjištěn (na základě kontroly předložených jídelních lístků) v kategorii nad 15 roků, kde nebylo garantováno šesté doplňkové jídlo (druhá večeře). V průběhu inspekční činnosti přijala ředitelka zařízení opatření a na jídelních lístcích byla zaznamenána i druhá večeře. Na kontrolovaných jídelních lístcích byly v souladu se zásadami zdravého životního stylu vyznačeny skupiny alergenů.

V zájmu zefektivnění vzdělávání dětí zařízení spolupracovalo s partnery participujícími na jeho činnosti. Ve sledovaném období úzce spolupracovalo zejména s OSPOD (orgány sociálně-právní ochrany dětí), Policií ČR a zdravotnickými zařízeními (při medikaci dětí). Významnou součástí koncepce DD je cílená práce s osobami odpovědnými za výchovu dětí a školami, ve kterých se děti vzdělávají.

DD v rámci svého rozpočtu hospodařil s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu a z rozpočtu zřizovatele, které v roce 2014 tvořily 95 % všech příjmů. Zbývajících 5 % představovaly ostatní příjmy, jako byly např. přídavky na děti, příjmy za stravování dospělých strážníků, ošetrovné, výživné a čerpání fondů, nezanedbatelnou položkou byly sponzorské dary, díky nimž mohlo zařízení zajistit pro děti více zážitkových akcí a realizovat smysluplné trávení volného času. Z fondového hospodářství byl použit především rezervní fond na různé drobné opravy, malování, nákup provozního zařízení apod. Zařízení dále obdrželo od zřizovatele mimořádnou účelovou dotaci na pořízení nových oken a na opravu zídky a venkovního schodiště (nevyhovující stav).

Hospodaření DD v hlavní činnosti skončilo mírným ziskem, doplňková činnost nebyla provozována. Celkové ekonomické podmínky byly na dobré úrovni, umožňovaly rozvíjet činnost školského zařízení, realizovat deklarované výchovně vzdělávací záměry a naplňovat ŠVP DD. Negativem však byl nedostatek investičních prostředků, které jsou nutné pro celkovou rekonstrukci zařízení včetně nového dispozičního uspořádání pro rodinné skupiny (architektonický projekt na rekonstrukci zařízení DD na byty byl již zpracován), splněny byly i formální požadavky stavebního povolení.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu dětského domova

Naplňování vzdělávacích cílů a výstupů stanovených v ŠVP DD bylo v průběhu inspekční činnosti sledováno a hodnoceno při dopoledních, odpoledních, podvečerních a večerních činnostech, ve kterých dominovaly zejména činnosti režimové, příprava na vyučování, činnosti odpočinkové a zájmové aktivity dětí. Vzdělávací činnosti probíhaly plánovitě, v návaznosti na týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti. Organizační formy i aplikované metody byly většinou vhodně zvoleny k věku dětí i aktuálnímu složení rodinných skupin. Cíle a strategie vzdělávání stanovené v ŠVP DD byly většinou naplňovány, dosahované výsledky v jednotlivých funkčních gramotnostech korespondovaly s danými výstupy, podporovány byly zejména kompetence komunikativní, sociální, k řešení problémů a kompetence k učení. Při práci zejména se staršími dětmi uplatňovali pedagogičtí pracovníci k dětem partnerský přístup, nedostatek však byl zjištěn v hodnocení dětí, které probíhalo spíše sporadicky, sebehodnocení dětí či vzájemném hodnocení dětí ve sledovaných činnostech nebylo zaznamenáno. Materiální podpora činností byla na požadované úrovni, děti měly k dispozici jak prostředky informačních a komunikačních technologií, tak i prostředky pro realizaci sportovních a pohybových aktivit.

Členění jednotlivých aktivit odpovídalo psychologickým i psychohygienickým zásadám s ohledem na věk dětí. Vychovatelé respektovali osobní psychomotorické tempo dětí, zohledňovali odlišné potřeby a schopnosti dětí, přihlíželi k jejich nadání i aktuálnímu naladění a stavu, vytvářeli dětem prostor k seberealizaci. Využívali zejména tradiční formy a metody práce, rozvíjeli mezilidské vztahy, posilovali soudržnost rodinných skupin a budovali pocit sounáležitosti mezi dětmi. Základní psychoterapeutickou metodou používanou všemi pedagogickými pracovníky zařízení byl společný rozhovor, který napomáhal dětem zvládat pochopení různých situací, důsledků a korekci jednání s cílem hledání vlastní volby optimálního řešení. Dílčím nedostatkem v odpoledních a podvečerních činnostech dvou rodinných skupin, do kterých byly zařazeny děti batolecího věku, byla povinnost vychovatelek zabezpečovat současně péči o tyto děti i ostatní děti rodinné skupiny, čímž byla částečně limitována pedagogická činnost ve vztahu k ostatním dětem dané rodinné skupiny.

V realizovaných činnostech převažovaly dovednostně-praktické metody, při kooperativních činnostech děti prokázaly schopnost spolupráce a vzájemné komunikace. V přípravě na vyučování byla dětem primárně věnována individuální péče, děti byly vedeny ke vzájemné pomoci. Zavedené a dětmi dodržované správné pracovní návyky, společně s aktivitami cílenými na kultivaci vztahů mezi dětmi navzájem a dětmi a dospělými, vytvářely vhodný předpoklad pro rozvoj pracovních a sociálních kompetencí. Děti byly vhodně vedeny k aktivnímu řešení problémů a k odpovědnosti za výsledek své práce, k bezpečnému a šetrnému zacházení s vybavením zařízení. Činnosti probíhaly

v přátelském a bezpečném sociálním prostředí, které dětem umožňovalo uspokojování jejich sociálních i emočních potřeb.

Psychohygienickým podmínkám byla věnována soustavná pozornost, vychovatelé věnovali cílenou pozornost správné životosprávě i sebeobsluze dětí, čímž naplňovali zásady zdravého životního stylu.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacímu programu dětského domova

Výsledky vzdělávání a denní péče o děti, včetně výsledků vzdělávání ve školách, které děti navštěvují, byly na jednáních pedagogické rady projednávány většinou nekonceptně, zásadní údaje o rozvoji dětí byly náplní jednání pouze sporadicky. Ze zápisů z jednání vyplynulo, že převažovalo řešení zejména provozních a organizačních záležitostí, nad hodnocením výsledků vzdělávání dětí a účinnosti výchovně vzdělávací práce DD.

Realizovaný hodnotící systém byl primárně založen na individuálním přístupu ke každému dítěti. Uplatňováno bylo zejména neformální verbální hodnocení dětí v průběhu každého dne, nebylo však prováděno pravidelné (minimálně pololetní) písemné hodnocení dětí vychovateli v návaznosti s naplňováním programů rozvoje osobnosti dítěte. Tento nedostatek je příležitostí pro následné období. Vychovatelé systematicky nesledovali a nezaznamenávali aktuální dosaženou úroveň individuálních výsledků v osobnostním rozvoji dětí, jejich pokroky v sebeobslužných činnostech, v udržování pořádku v osobních věcech i v prostorách rodinných skupin.

Oslovené děti (2. stupeň ZŠ) a zletilé nezaopatřené osoby (SŠ) v rozhovorech se školními inspektory uvedly, že se v DD nesetkaly s ponižováním, případně fyzickými atakami ze strany dětí nebo fyzickým trestáním vychovateli, měly možnost se ke svému hodnocení nebo k záležitostem, které se jich týkaly vyjadřovat, nebyly omezovány v přijímání návštěv a vycházek. Porušování práv dětí nebylo v průběhu inspekční činnosti zjištěno, oslovené děti uvedly, že jsou v zařízení spokojené a svůj pobyt v DD hodnotily převážně pozitivně. V průběhu inspekční činnosti nebyly zaznamenány hostilní projevy dětí vůči zařízení, personálu i sobě navzájem. Útěky dětí ze zařízení (nenávraty z vycházek) byly zaznamenány ojediněle, v době inspekční činnosti se jednalo o jedno dítě. Porušování povinností stanovených vnitřním řádem DD mělo dopad na celkové hodnocení dětí. Za prokázané porušení povinností stanovených vnitřním řádem DD byla dětem v odůvodněných případech ukládána opatření ve výchově, méně závažné výchovné problémy dětí byly pedagogy následně řešeny zejména formou individuálních pohovorů. V hodnoceném období nebyla zaznamenána a řešena závažnější porušení vnitřního řádu DD, případně projevy sociálně patologických jevů. Při řešení (i náznaku) rizikového chování dětí vedení zařízení i jednotliví vychovatelé úzce spolupracovali např. s dětskou psychologičkou, lékaři, zákonnými zástupci dětí, Policií ČR a pracovníky OSPOD.

Prevence rizikového chování dětí byla založena zejména na nespécifické primární prevenci, tj. na podpoře interních a externích zájmových aktivit. Pozitivně lze hodnotit pestrou nabídku zájmových a volnočasových aktivit podporujících zdravý životní styl (např. fotbal, volejbal, stolní tenis, atletika, plavání, veslování, vodácký kroužek) a aktivity organizované zájmovými sdruženími (např. kroužek výtvarný, dramatický, hra na bicí nástroje, zpěv, apod.). Do těchto činností byly zapojeny děti i zletilé nezaopatřené osoby. Rozvoji osobnosti dětí přispívaly četné aktivity organizované DD, mj. sportovní a kulturní akce, a to návštěvy filmových a divadelních představení, sportovních utkání, cykloturistika, návštěvy bazénu, účast na sportovních turnajích aj.

V rámci prevence školní neúspěšnosti dětí vychovatelé průběžně spolupracovali s třídními učiteli škol, ve kterých se děti vzdělávaly, pravidelně se účastnili třídních schůzek, v odůvodněných případech využívali osobní i telefonický kontakt. Z osobních spisů dětí vyplynulo, že ve sledovaném období všechny děti plnící povinnou školní docházku v ZŠ prospěly a postoupily do vyšších ročníků. Rovněž děti, které se připravovaly na budoucí povolání ve středních školách, úspěšně splnily své studijní závazky. Ve školním roce 2014/2015 dvě děti dále pokračují v nástavbovém studiu. S výsledky vzdělávání byly osoby odpovědné za výchovu dětí seznamovány zejména prostřednictvím telefonických a osobních kontaktů.

V hodnoceném období k termínu inspekční činnosti ukončilo pobyt v DD celkem 11 dětí a 10 zletilých nezaopatřených osob. Z tohoto počtu byly 3 děti přemístěny do jiného typu zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy, v ostatních případech byla dětem ústavní výchova soudem zrušena (z toho 3 děti přešly do pěstounské péče). Zletilým nezaopatřeným osobám (po ukončení výkonu ústavní výchovy), které projeví zájem, bylo umožněno na základě smluv setrvat v DD do ukončení přípravy na budoucí povolání. Všechny zletilé nezaopatřené osoby, které se rozhodly smlouvu k pobytu v DD předčasně ukončit, tak učinily na základě vlastního rozhodnutí. V návaznosti na odchod zletilých nezaopatřených osob z DD a na jejich přechod do běžného sociálního prostředí jim zařízení poskytlo materiální a finanční pomoc v rozsahu stanoveném ve vnitřním řádu DD.

Závěry

- a) Vzdělávání dětí bylo realizováno ve shodě s deklarovanými cíli sociálního učení, byly vytvářeny vhodné podmínky pro zdravý vývoj a připravenost dětí při přechodu do běžného sociálního prostředí a intaktní společnosti. Zvolené metody a formy práce při sledovaných činnostech odpovídaly věku, schopnostem a mentální vyspělosti jednotlivých dětí. Prevence rizikového chování prolínala celým výchovně vzdělávacím procesem.
- b) V řízení DD byly k termínu inspekční činnosti zjištěny dílčí nedostatky (např. neefektivně stanovená organizační struktura zařízení ve vztahu k zajištění denní péče o děti v batolecím období, neplatné psychologické posudky některých pedagogů).
- c) Příležitosti ke zlepšení úrovně poskytovaného vzdělávání má zařízení:
  - v komplexním zajištění denní péče o děti v batolecím období (dořešení organizační struktury),
  - v kvalitativní úrovni a vypovídací hodnotě povinné dokumentace, zejména zápisů z jednání pedagogické rady,
  - v provádění periodického písemného hodnocení dětí vychovateli (minimálně 1krát za pololetí) v souvislosti s naplňováním programů rozvoje osobnosti dítěte,
  - v povinnosti vyhotovit záznamy o úrazech a zasílat je stanoveným orgánům a institucím,
  - v oddělení ubytování zletilých nezaopatřených osob od dětí DD.
- d) Od poslední inspekční činnosti se materiálně technické podmínky pro vzdělávání a denní péči o děti nezměnily, probíhaly pouze drobné (převážně údržbové práce), pouze v části budovy DD byla realizována výměna oken, které byly v havarijním stavu.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona požaduje

- do 15 dnů přijetí opatření ke zlepšení stavu podle Závěrů písm. c).

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Dětský domov Pardubice, Ke Tvrzi 235 čj. KrÚ 3094/2014/15 OŠK, ze dne 19. prosince 2013 včetně Dodatku č. 1 (Potvrzení o existenci majetku ve vlastnictví zřizovatele, který je v užívání příspěvkovou organizací, ze dne 18. července 2014
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 31. března 2015
3. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele Dětského domova Pardubice, ze dne 28. června 2012, čj. KrÚ 41310/2012 OŠKT, s účinností od 1. srpna 2012
4. Školní vzdělávací program – Dětský domov Pardubice, s motivačním názvem „...úsměv dětí, co je více?“, ze dne 1. září 2013
5. Výkaz Z14-01 o zařízení pro výkon ústavní-ochranné výchovy podle stavu k 31. říjnu 2012, 2013 a 2014
6. Výkaz Z17-01 o činnosti zařízení školního stravování podle stavu k 31. říjnu 2012, 2013 a 2014
7. Koncepce Dětského domova Pardubice, nedatováno
8. Záписы z jednání pedagogické rady (školní roky 2013/2014 a 2014/2015 k termínu inspekční činnosti)
9. Záписы z jednání pedagogické rady, ze dne 5. listopadu 2013, 8. ledna 2014 a 14. dubna 2014
10. Knihy denní evidence (pro celé zařízení) za jednotlivé měsíce, školní roky 2013/2014 a 2014/2015 k termínu inspekční činnosti
11. Roční plány výchovně vzdělávací činnosti Dětského domova Pardubice, školní roky 2013/2014 a 2014/2015
12. Seznam zaměstnanců platný k termínu inspekční činnosti včetně osobních čísel
13. Personální dokumentace zaměstnanců DD – aktuální stav k termínu inspekční činnosti (doklady o vzdělání, psychologická vyšetření, výpisy z evidence Rejstříku trestů)
14. Stanovení rozsahu hodin přímé pedagogické činnosti pedagogických pracovníků, ze dne 21. prosince 2010, s účinností od 1. ledna 2011
15. Rozvržení týdenního rozsahu přímé pedagogické činnosti pro jednotlivé pedagogické pracovníky ve školním roce 2014/2015
16. Vnitřní řád Dětského domova Pardubice, ze dne 1. listopadu 2012
17. Vnitřní řád Dětského domova Pardubice, ze dne 1. září 2013
18. Vnitřní předpis o poskytování kapesného, osobních darů a věcné pomoci, s účinností od 1. ledna 2014
19. Vnitřní řád školní jídelny Dětského domova Pardubice, ze dne 31. prosince 2014
20. Provozní řád školní kuchyně Dětského domova Pardubice, ze dne 1. ledna 2015

21. Seznam udělených/uložených opatření ve výchově za období od 1. ledna 2014 do 7. dubna 2015
22. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti vedené od září 2014 k termínu inspekční činnosti
23. Matrika vedená k termínu inspekční činnosti (v elektronické podobě)
24. Evidenční přehled umístěných dětí k termínu inspekční činnosti
25. Evidenční rozdělení do rodinných skupin k 1. dubnu 2015 (I. – V. rodinná skupina)
26. Zařazení do škol, stav k 1. září 2012, 6. září 2013 a 1. září 2014
27. Osobní dokumentace dětí evidenčně zapsaných v zařízení k termínu inspekční činnosti
28. Programy rozvoje osobnosti dětí (náhodný výběr – 20krát) za školní roky 2012/2013, 2013/2014 a 2014/2015 k termínu inspekční činnosti
29. Smlouvy o setrvání v péči Dětského domova Pardubice do doby ukončení přípravy na budoucí povolání k termínu inspekční činnosti – 3krát
30. Seznam odchodů dětí ze zařízení od 1. ledna 2013 do 9. dubna 2015
31. Minimální preventivní programy pro školní roky 2012/2013, 2013/2014 a 2014/2015
32. Vyhodnocení minimálních preventivních programů za školní roky 2012/2013 a 2014/2015
33. Anketa – záznamy z řízených rozhovorů s dětmi (dětmi 2. stupně ZŠ a středního vzdělávání) – 16krát
34. Organizační řád, ze dne 1. ledna 2015
35. Organizace (časový režim) dne pro pracovní dny – platnost pro školní rok 2014/2015
36. Plán realizace kontrolní činnosti – rok 2015
37. Hospitační záznamy ředitelky zařízení, školní roky 2013/2014 a 2014/2015 k termínu inspekční činnosti
38. Knihy úředních a neúředních návštěv vedené k termínu inspekční činnosti
39. Pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, ze dne 1. září 2008
40. Pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ze dne 1. září 2008
41. Plán opatření Dětského domova Pardubice při vzniku mimořádné události a vyhlášení krizového stavu
42. Přehled nebezpečí, popis a charakteristika rizik pro DD Pardubice
43. Poučení dítěte při přijímání do dětského domova (součást osobního spisu dítěte)
44. Prohlášení dětí o poučení o bezpečnosti při přijetí dítěte do zařízení
45. Řád hřiště a herního areálu, ze dne 1. září 2008
46. Záznam o školení zaměstnanců o BOZP, ze dne 3. září 2014
47. Kniha školních úrazů – děti, roky 2011 – 2015
48. Traumatologický plán, datum účinnosti od 1. června 2014
49. Poučení o bezpečnosti – osnova, ze dne 2. dubna 2015
50. Poučení o bezpečnosti při jízdě na kole v provozu i stezkách, ze dne 10. května 2013

51. Finanční vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu s výjimkou dotací na projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie a z prostředků finančních mechanismů, část 2, ze dne 22. ledna 2015
52. Ukazatele souhrnného finančního vztahu na rok 2014 – SUMÁŘ
53. Výkaz zisku a ztráty k 31. prosinci 2014
54. Rozpis neinvestičních dotací k 31. prosinci 2014, DD Pardubice
55. Inventura účtů, účet 41314, 41420 a 41610
56. Výběr dat za období 03.2015 – DD Pardubice, seznam zaměstnanců k 7. dubnu 2015
57. Inventura úvazků k období 01.2015
58. Přidělení neinvestiční účelové dotace ze státního rozpočtu – Zvýšení platů pedagogických pracovníků regionálního školství v roce 2014 – ÚZ 33 051
59. Darovací smlouvy, PPD darů 2014
60. Hlavní účetní kniha, období: 12/2014 (Měsíční obraty: Školení a vzdělávání, Učební pomůcky, školní potřeby, Náklady z drobného dl. majetku – ICT)
61. Jídelní lístky, školní rok 2014/2015 k termínu inspekční činnosti
62. Počty jídel za období od 1. do 31. března 2015
63. Stravování dětí a zaměstnanců – Směrnice pro školní jídelnu DD v Pardubicích

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.e@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve školském zařízení, jehož se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Antonín Grulich, školní inspektor

Antonín Grulich v. r.

Mgr. Pavel Pyšný, školní inspektor

Pavel Pyšný v. r.

Mgr. Pavel Schönwälder, školní inspektor

Pavel Schönwälder v. r.

Ing. Markéta Tomečková, kontrolní pracovnice

Markéta Tomečková v. r.

V Olomouci dne 24. dubna 2015

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Zdenka Hrubešová, ředitelka školského zařízení

Zdenka Hrubešová v. r.

V Pardubicích dne 14. května 2015